

Kvinnor för fred

*För fred på kvinnors villkor – för fredliga konfliktlösningar
Information och studier om fredsfrämjande utveckling*

Samla planerar för fred

Den tionde september träffades Samla i Stockholm för att diskutera organisationens verksamhet sedan sist och vad som ligger framför oss i tiden. På mötet kom representanter från flera delar av landet, Astrid Möller från Uppsala, Susanne Gerstenberg och Lena Angviken från Laholm, Benita Eklund och Sylvia Rönn från Stockholm, My Leffler från Bollnäs, Ingela Mårtensson från Göteborg deltog via Skype, Gun-Britt Mäkitalo från Kiruna och även Anne Rosberg från Höör som är kontaktperson för den nystartade lokalgruppen i Skåne.

Efter morgonkaffet drog mötet igång och mycket skulle hinnas

med. Årets projekt Feministiskt säkerhetspolitik börjar närma sig sitt slut med Bokmässan runt hörnet, därför började mötet med att diskutera vilket projekt Kvinnor för Fred ska arbeta med nästa år. Ingela Mårtensson gav en rapport från det alternativa Nato-toppmötet i Warszawa, där hon deltog. Samtalet leddes in på Nato och resolution 1325, Kvinnor, Fred och Säkerhet. Nato har sedan tio år tillbaka börjat intressera sig mer och mer för kvinnor och hur ett mer jämställt Nato kan förbättra organisationen och de militära operationerna. På detta reagerar Samla.

– Resolution 1325 vänder sig till det civila samhället och inte det militära, men i Sveriges nya

handlingsplan för resolutionen försvinner det civila samhället mer och mer. Vi ser att Försvarsmakten, Nato och Försvarshögskolan finns med som aktörer och att i Natos rapporter ska organisationen moderniseras för att på så vis attrahera kvinnor till organisationen.

Denna diskussion ledde till ett beslut kring vad Kvinnor för Fred ska arbeta med 2017, Militariseringsen av det civila samhället.

Utöver detta resulterade mötet i att en kampanj och namninsamling – Inga kärnvapen på svensk mark – startades. Frågan är brinnande aktuell sedan Sverige första juli blivit värdland till Nato, en kärnvapenallians, men Sverige

Inga kärnvapen på svensk mark

Vi uppmanar den svenska regeringen att:

1. Införa en lag som förbjuder kärnvapen på svenskt territorium.
2. Driva kravet om en kärnvapenfri zon i Norden.
3. Driva kravet om en tidplan för genomförande av en kärnvapenfri värld.

Skriv under namninsamlingen på www.kvinnorforfred.se

har fortfarande inte någon lagstiftning om kärnvapen på svensk mark. Kvinnor för Fred vill med denna kampanj uppmana den svenska regeringen att: 1. Införa en lag som förbjuder kärnvapen på svenskt territorium. 2. Driva kravet om kärnvapenfri zon i Norden. 3. Driva kravet om en tidplan för genomförande av en kärnvapenfri värld.

Arbetet med denna kampanj kommer KFF att driva fram till Tjernobyldagen 2017 då underskrifterna ska lämnas över till regeringen. Förhoppningsvis blir vi många fredsorganisationer som tillsammans kan arbeta med kampanjen. Det är hög tid för

fredsrörelsen att mobilisera sig för att förhindra kärnvapenmaktens tillträde till svenskt territorium.

Septembermötet med Samla var som vanligt fullproppat av engagerade kvinnor, viktiga ämnen och många idéer för hur Kvinnor för Fred ska driva vidare fredsarbetet i Sverige. Med många bollar i luften finns det mycket mer att säga som det inte finns plats för i denna text. Men på Kvinnor för Freds hemsida och sociala medier kommer vi att fortsätta rapportera om KFFs arbete.

Anna Andersson

Foto: Benita Eklund

Kaffe kokades, Kvinnor för Freds banderoll hängdes upp i mötesrummet, en mängd olika dokument lades fram på bordet och sedan satte ett fullspäckat Samlamöte igång.

Vill du bli medlem och stötta fredsarbete och kvinnors rättigheter lokalt och globalt?

Årsavgiften är 170 kronor, som stödmedlem betalar du endast 100 kronor per år.

Sätt in pengarna på plusgirokonto: 439 12 25-2. Glöm inte att ange namn, adress, telefonnummer och eventuell e-postadress.

Läs mer om vårt arbete på www.kvinnorforfred.se.

Adress: Hammarby allé 93, 4 tr, 120 63 Stockholm

Telefon & fax: 08-667 97 27, mobil 076-117 97 27

E-post: info@kvinnorforfred.se

I ett samarbete med Miljömagasinet ger Kvinnor för fred denna vecka ut sin medlemstidning. Den kommer ut fyra gånger om året. Ansvarig utgivare Sanni Gerstenberg

Feministisk säkerhetspolitik

– finns den?

Foto: Sylvia Rönn

Ett samtal mellan Gudrun Schyman (Fi) och Ingela Mårtensson (KFF). Regeringen har en feministisk utrikespolitik, men samtidigt fördjupas samarbetet mellan Nato och USA. Hur hänger det ihop?

Ingela Mårtensson (KFF) var moderator på ett seminarium om feministisk säkerhetspolitik med Gudrun Schyman (Feministiskt Initiativ, Fi) på Bokmässans Internationella Torg, scenen för samhällsfrågor. På 20 minuter gav Gudrun Schyman sin bild av en feministisk säkerhetspolitik som ska gynna mänsklig säkerhet och inte kämpa för den territoriala säkerheten. Åhörarna, tätt bänkade och stående bejublade Schymans samhällsanalyser och åsikter med applåder gång på gång.

Regeringens feministiska utrikespolitik som deklarerades vid regeringens tillträde för två år sedan hälsades välkommen av Schyman. Hon berömde utrikesminister Margot Wallström för hennes initiativ att kvinnor måste vara med i fredsbevarande arbeten. Men Schyman konstaterade att säkerhetspolitiken som fredsinstrument inte finns med. Hela diskussionen om militarismen saknas. Det visar en rapport som Concord – en plattform för 59 civilsamhällsorganisationer – har gjort om regeringens utrikespolitik.

– Man tar inte upp våldet, vapenexporten och Sveriges roll i den. Sverige är alltså aktivt med i att bedriva en global rustningspiral där även fattiga utvecklingsländer tvingas till att beväpna mer och mer. Det handlar om en rustningspiral med högteknologiska vapen. Fattiga länder lägger försvarsutgifter i sin budget för att köpa vapen från de rika länderna istället för att använda pengarna för sociala åtgärder, alfabetiseringskampanjer till exempel, menar Schyman.

Hon påminner också om Syd-

afrika och Brasilien som Sverige sålt JAS-plan till, där det i båda länderna råder enorma fattigdomsproblem. Och vår regering säljer JAS-plan till Brasilien för att skapa arbetstillfällen i Sverige förfärad sig Schyman.

Samhällsanalys saknas

En feministisk utrikespolitik i Sverige skulle kräva en feministisk analys av våldet enligt Schyman.

– Man måste gå tillbaka och inse att de gamla patriarkala idéerna ligger kvar som en plattform i våra samhällen där män ska vara beskyddare och försvarare av kvinnor och barn och territorier med vapen i hand. Våldet tar sig uttryck både från de intima relationerna till de internationella relationerna, förklarade hon och fortsätter, detta är det mest destruktiva våldet som vi kan se i alla dessa relationer. För att kunna upprätthålla sin roll som beskyddare måste en man ha kontroll över kvinnan och kvinnans liv. Att hota med våld kan utlösa våld. Makt och kontroll.

I den alltmer militariserade säkerhetspolitiken utövar stormakter sin makt för att få kontroll över territorier som är geopolitiskt viktiga. Schyman påpekar även hur våld mot kvinnor används i militära konflikter, där kvinnor våldtas systematiskt och kvinnokroppar skändas, allt för att destabilisera byarna.

Jämställd militarism

En organisation som står för militarism är ju Nato, kompletterade Ingela Mårtensson, en organisation som Sverige dras allt djupare in i genom Partnerskapet som vi gick med i 1994. Nato har även börjat intressera sig för kvinnor sedan tio år tillbaka, speciellt för FN-resolutionen 1325 som handlar om kvinnor, fred och säkerhet. Nato och FN-resolutionen 1325, går det ihop? undrar Mårtensson.

– Nato vill se sig som en organisation som är modern och på det sätt attrahera kvinnor, menar Schyman. Nato tänker smart, man vet att kvinnor kan kommunicera med andra kvinnor och då möjliggörs även tillgången till annan information. Av samma anledning vill också det svenska försvaret lägga krut på kvinnor som en form av jämställdhet, tillägger Schyman och svarar själv på sin fråga – gynnar det kvinnors rättigheter? Nej, vi måste minska våldet och det minskar inte av att vi har fler kvinnliga officerare i svenska försvaret.

Resolution 1325

Ingela Mårtensson fortsätter: vi som har arbetat aktivt för FN-resolution 1325 tycker inte alls att det är bra att kvinnor dras in för att förbättra militära operationer. Syftet med resolution 1325 var att kvinnors situation och att civilsamhället skulle komma till tals, inte förbättra militära insatser. Resolutionen har gjorts till en könsfråga.

Kvinnor är oftast de som organiserar sig i fredsörelsen,

men Gudrun Schyman tror inte att kvinnor är fredligare än män från födseln. Kvinnor har en annan position i samhället. Det är deras söner och män som går i kriget. Därför är det kvinnor som organiserar sig mot krig och på olika sätt arbetar mot militarism.

– Av det enkla skälet att så länge kriget pågår kan man inte göra någonting annat, man kan bara koncentrera sig på att överleva.

Ett antimilitaristiskt parti

– Hur arbetar Feministiskt Initiativ som pacifistiskt parti, undrar Mårtensson.

Som antimilitaristiskt parti vill Fi att Sverige ska använda sin alliansfrihet för att ställa om från territorial och militär säkerhet till mänsklig säkerhet, svarar Gudrun Schyman snabbt. Vapenexport ska avtrappas, ett fredsinitiativ för Early Warning System inom EU ska byggas upp för att identifiera kommande konflikter. Konflikter ska åtgärdas innan de bryter ut för att förhindra att de militariserar.

– Det kommer att kosta pengar och tid, menar Schyman och fortsätter. Vi behöver fredsövningar istället för krigsövningar som Sverige idag är indraget i. Det gäller också med tanke på Sveriges rysskräck som Ingela undrar om: Vi måste arbeta förebyggande för att få avspänning, förklarar Schyman, arbeta med dialoger. Vi var på en sådan nivå tidigare, minns Schyman och vänder sig till Ingela:

– Det var på 1980-talet, när du och jag gick i fredsmarscher med Norden kärnvapenfri zonbanderoller.

Militarismens misslyckande

Gudrun Schyman drar slutsatsen på seminariet: Militarismens misslyckande har aldrig varit så klart som nu. Det som har hänt i kölvattnet av de pågående konflikterna – Afghanistan, Irak, Syrien... – är 65 miljoner människor på flykt, bort från militärt våld.

Susanne Gerstenberg

Foto: Katharine Keleher (is.gd/UX9b14) / CC-BY-SA (is.gd/wmTgWa)

Nato har sedan 10 år tillbaka börjat intressera sig för kvinnor, speciellt för FN-resolutionen 1325 Kvinnor, Fred och Säkerhet.

Diskussionerna fortsatte efter seminariet i Kvinnor för Freds monter.

Foto: Susanne Gerstenberg

Den sjungande Nobelpristagaren

Det är troligen inte med sina tidiga sånger som Bob Dylan kvalificerat sig för Nobelpriset, utan snarare de senare, mer litterärt avancerade verken. För en fredsvare kan det dock vara intressant att se närmare på en del av Dylans tidiga låtar, som tyvärr är lika aktuella i dag som när de skrevs för drygt 50 år sedan.

En av de starkaste Dylantexterna är "Masters of war" som börjar "Come you masters of war, you that build the big guns. You that build the death planes, you that build all the bombs. You that hide behind walls, you that hide behind desks..."

Begreppet "krigsherrar" förekommer i medier som bevakning på ledarna för olika stridande grupper och klaner. Den 23-årige Dylan genomskådade propagandan och såg, att de verkliga krigsherrarna inte visar sig på slagfälten utan gömmer sig bakom skrivbord och skickar ut andra att ta riskerna. Sången vänder sig mot det militärindustriella komplex som den amerikanske

sociologen Wright Mills i sin studie "Makteliten" hävdade i praktiken styrde den amerikanska politiken. I sitt avskedstal till nationen 1961 varnade president Eisenhower, själv tidigare amerikansk general och överbefälhavare, för denna tredelade makt bestående av militär, näringsliv och den federala regeringen. Den 23-årige folksångaren Bob Dylan översätter detta budskap till en sång och blir därmed en av 60-talets viktigaste protest-sångare, trots att han enligt egen utsago aldrig skrev protestsånger, utan bara skrev det som någon måste berätta.

"All the money you made will never buy back your soul" skulle man vilja säga till flera av krigsherrarna i Bushregeringen, främst försvarsminister Donald Rumsfeld och vicepresident Dick Cheney. Inte minst Cheney ökade sin förmögenhet genom att tjäna pengar på det krig i Irak som startades med utgångspunkt från felaktiga underrättelserapporter.

Dylan säger också, att han verkligen aldrig skrivit något liknande förut. Han sjunger

inte sånger som hoppas att människor ska dö, men det kunde inte hjälpa denna gång. Sången slutar: "And I hope that you die, and your death will come soon. I will follow your casket ... And I'll stand o'er your grave 'til I'm sure that you're dead"

När Mikael Wiehe 2005 gjorde sin översättning "Ni som tjänar på krig" var han ännu råare och slutar "Jag ska gå dit där ni ligger, och jag ska pissa på er grav". Dylan har sin bakgrund i den amerikanska folksångstraditionen medan Wiehe började som progrockare med klar politisk vänsterkoppling, vilket kan påverka tonläget. Wiehe uppträdde på Kirunafestivalen samtidigt som KFF höll sitt fredsseminarium i Kiruna 2013. Han gjorde reklam för seminariet från scenen, och det kändes väldigt rätt att gå omkring i publiken och dela ut flygblad medan han sjöng "ni leker med världen, som om världen var er".

1900-talets bästa protestsång, tyckte musiktidningen "Rolling Stone" om "Masters of war". Den håller även på 2000-talet.

Lena Angviken

Bob Dylan med piano och munspel, 1960-tal.

Foto: Ky (is.gd/rbpy7F) / CC-BY (is.gd/2aaEG2)

Fredsrelsens närvaro på årets Bokmässa

Några seminarier på Stora respektive Lilla scenen var av speciellt intresse för fredsrelsen. Varför talas det inte om kärnvapen? Jan Öberg, fredsforskare och ledare för TFF, Transnationella stiftelsen för freds- och framtidsforsk-

ning i Lund modererades av Gunnar Westberg (Svenska Läkare mot Kärnvapen, SLMK). Öberg resonerade i nio punkter om kärnvapen. Bland annat påpekade han att de bara har funnits under en kort tid av mänskligheten. Kärnvapen är

hemska, ämnet tas inte upp vid middagsbordet. Det har hänt olyckor med dessa vapen i England men det tystas ner i västlig media. Öberg uppmanade fredsrelsen att lyfta de goda exemplen, länder som har avstått från att skaffa kärnvapen – Kazakstan, Sydafrika och Sverige.

– Inget land har folkomröstat innan deras regeringar beväpnat sig med kärnvapen. Det är djupt odemokratiskt, anser Jan Öberg.

Hur ska vi bli av med kärnvapen var temat för ett samtal mellan Maj Britt Theorin (KFF), Gunnar Westberg (SLMK) och Anna-Lisa Björneberg (IKFF). Antalet kärnvapen i världen, 16 000, har visserligen minskat något, förklarade Maj Britt, men istället avser USA, Ryssland och Kina – att modernisera sina arsenaler. USA satsar ettusenmiljarder dollar under 30 år för

Maj Britt Theorin samtalar med två från publiken efter seminariet om kärnvapen.

att genomföra denna modernisering. För Sveriges del gäller det att lagstifta mot kärnvapen på svensk mark på samma sätt som Finland redan har gjort. Politikerna måste påverkas nu, innan Världensavtalet med militäralliansen Nato arbetas ut i detalj. Världensavtalet är hittills bara ett ramavtal. Utrikesminis-

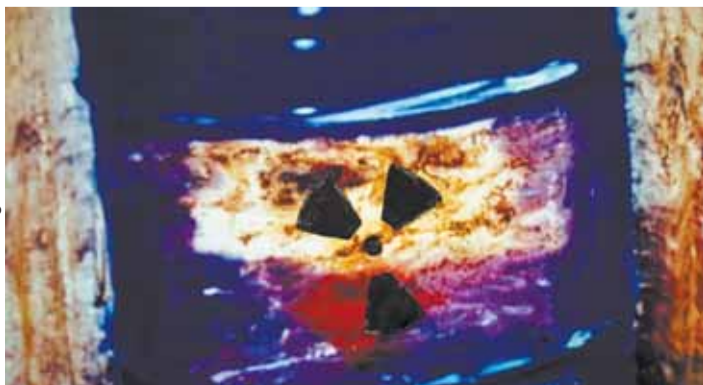
ter Margot Wallströms position bör stärkas, uppmanade Maj Britt åhörarna. Det är det KFF:s pågående namnsamling går ut på. "Ett kärnvapenförbud gör kärnvapenstater till gangsters" var slutpoängen till samtalet på Lilla scenen.

Text och foto:
Susanne Gerstenberg

Gunnar Westberg (SLMK), Anna-Lisa Björneberg (IKFF) och Maj Britt Theorin (KFF), talare i seminariet Hur ska vi bli av med kärnvapen.

Tjernobyli 30 år och Slutförvaring?

Foton: Charlotte Thege

Ann Andréns utställning som i aktualiserad form visas 2016 efter nio tidigare tillfällen (1998-2011) runt om i landet

Kungsträdgården i Stockholm 18-23 april.

Medlefors, Skellefteå. Internationella konferensen, Kärnkraftsfritt Bottenviken i samarbete mellan Sverige och Finland 21-22 maj.

Umeå Kulturhus 28 september-5 november.

Utställningen, som donerats av Ann André till FMKK, är därefter ledig och kan beställas genom kansliet eller mig. FMKK kan betala för transporter mellan orter och i förekommande fall för föreläsares tågresor, till exempel Bo Levins medverkan med sin film *Strålände spår*. Tidigare har intresse hörts från Värmlandsgruppen och från Sunne. Aktivt samarbete äger rum med Kvinnor för Fred.

Paul Rimmerfors

Ann André

Välkomna till Kvinnor för freds nystartade lokalförening i Skåne

Foto: privat

Carina, Yvonne, Anne, Leif och Per från Skånes lokalförening, här framför Reuterswårds skulptur i Landskrona.

Vi är ett mindre gäng entusiaster som försöker sprida fredsbudskap i Skåne tillsammans med Svenska Freds- och Skiljedomsföreningens lokalförening Lund – Malmö. Vissa aktiviteter sker i samarbete med FN-förbundet i Lund och andra fredsorganisationer. Om du vill engagera dig så är du jättevälkommen.

Den 17 sept. deltog vi tillsammans med Svenska freds i Lunds kulturnatt. Vi delade ut flygblad, samlade in namn för Kärnvapenförbud i Sverige och spred information om vår verksamhet. Många var intresserade av att få mer information, utskick mm.

Sju glada kvinnor och män för fred for till Helsingborg på kon-

sert med Michael Wiehe den 16 oktober. Vi passade på att dela ut vårt nya flygblad före konserten och samlade in namn för Kärnvapenförbud i Sverige efteråt. Vi hade frågat Michael innan och han hade inget emot vår "aktion" och skrev på vår lista, men en ur personalen tyckte inte om att "vi spred propaganda!" Håhå jaja!

Den 17 – 19 november pågår MR-dagarna (MR = Mänskliga Rättigheter) på Malmö Live. Vi behöver hjälp vid bokbord och flygbladsutdelning med mera. Du kan även få mejlutskick från oss om våra aktiviteter. Hör av dig till oss!

I Skåne fortsätter vi tillsammans med Svenska freds med vår studiecirkel "Fredsarbete i teori

och praktik", där vi bland annat diskuterat fredsmedling, tanke-smedjor och massmedia. Framöver kommer vi bland annat att studera mer om kärnvapen och civilkurage samt uppmärksamma offentliga personer som stöder fredsarbetet på olika sätt.

Vår sånggrupp har nu haft sitt första framträdande på Kulturen i Lund under firandet av FN-dagen. Framöver tränar vi för att sjunga på MR-dagarna på Malmö Live den 19 november. Vi hoppas att få med oss fler sångare framöver. Alla är välkomna att sjunga för freden. Hör av dig till: skane.lokalforening@kvinnorforfred.se

Anne Rosberg och
Per Abrahamsson

På gång

- Kom och träffa **Kvinnor för Fred på MR-dagarna i Malmö**, 17-19 november. Skåne lokalföreningens sånggrupp kommer också att framträda på Malmö Live 19 november.

- 23 november finns **KFF Laholm på plats på Studieförbundet Vuxenskolas** eftermiddagsmessa i Laholm.

- Kommittén för Västsaharas kvinnor arrangerar **seminarium om Västsahara och en fotoutställning från de västsahariska flyktinglägren** 30 november, kl 18 på Tensta Konsthall, Taxingevärd 10.

- I december **flyttar Kvinnor för Freds kansli** från Hammarby Sjöstad till Solidaritetshuset. Information om adressbyte kommer att skickas ut till alla medlemmar.

- **Folkets fredspris** tilldelas i år Maj Britt Theorin. Priset överlämnas 3 december på Svanviks skola, västra Orust.

- Vi sjunger för livet, på Teater Tribunalen, Hornsgatan 92, Stockholm. **Allsång och konsert** organiserat av Aktionsgruppen Nej till NATO och Artister för fred. 6 december kl 18. Information om biljetter hittar du på kvinnorforfred.se

- Välkommen till **medlemsmöte i Stockholm** 8 december kl 18 i våra nya lokaler i Solidaritetshuset.

Samtal om fred och säkerhet i Sverige

En serie samtal om fred och säkerhet i Sverige inleddes i oktober och kommer att fortsätta under våren. Initiativtagare var föreningen Nej till Nato. KFF, IKFF/Stockholmskretsen och ABF är medarrangörer. Under våren kommer Svenska Freds- och skiljedomsföreningen/Stockholm att ansluta sig. Teman som hittills har diskuterats är "Kan Sverige försvaras framgångsrikt av Nato", "Går det att lagstifta mot kärnvapen i Sverige" och "Canberra-kom-

missionens förslag till kärnvapenbegränsning". Under våren frågar vi oss bland annat om Östersjöområdet kan göras säkrare, vilka förtroendeskapande åtgärder kan vi skapa och hur påverkas Sveriges vapenproduktion och -export av ett närmande till Nato?

Mer information hittar du på KFFs hemsida. Vill du få information hemskickad till dig? Kontakta oss på telefon eller via info@kvinnorforfred.se

Lena Steinholtz Ekecrantz

Kvinnor för fred

- Bildades 1978 och är partipolitiskt och religiöst obunden.
- Anordnar kunskapsseminarier om bland annat kärnvapen, vapenexport och kränkningar av mänskliga rättigheter.
- Ger ut rapporter, böcker och häften.
- Påverkar regerings- och riksdagspolitiker genom uppvaktningar och skrivelser.
- Har planerat och deltagit i flera stora internationella fredsmarscher och kvinnokonferenser
- Arrangerar och deltar i demonstrationer.
- Håller i internationella kvinnoprojekt för fred och demokratisering i Israel/Palestina, Irakiska Kurdistan och Västsahara.
- Samarbetar med KFF i Norden, Nederländerna och Schweiz.
- Arbetar aktivt för FN:s resolution 1325 – för att öka kvinnors deltagande i konfliktförebyggande och fredsbevarande arbete.
- Stöder OSSE:s arbete med konfliktlösning utan vapen.
- Stöder organisationer som arbetar mot hedersrelaterat våld.

Kvinnor
för fred

Säger ja till en vapenfri värld

Säger ja till provstopp och nej till kärnvapen

Säger ja till demokrati och fred

Säger ja till omställning av militär verksamhet till civil

www.kvinnorforfred.se